

РЕШЕНИЕ

№ 139

гр. Враца, 29.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА, II-РИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на четиринадесети юни през две хиляди
двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Евгения Г. Симеонова

Членове: Калин Тр. Тодоров
Христо Н. Христов

при участието на секретаря Галина Ем. Вълчкова
като разгледа докладваното от Калин Тр. Тодоров Въззивно гражданско дело
№ 20231400500192 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е въз основа на въззивна жалба вх. № 2748 от 21.04.2023г.,
подадена от „Банка ДСК” АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление
***, против решение № 101/20.02.2023г. по гр.д. № 4453/2021г. на Районен
съд - гр.Враца, в неговата цялост, с което е отхвърлен предявеният от банката
против В. С. П., ЕГН ***** с адрес ***, иск с правно основание чл.422,
ал.1 във връзка с чл.415, ал.1 и чл.124 от ГПК - за признаване за установено,
че ответникът ѝ дължи сумите по издадените по ч.гр. дело № 614/2008 г. на
РС-Враца заповед за изпълнение № 472/ 24.03.2008 г. и изпълнителен лист от
31.03.2008 г., а именно: 19 036.16 лв. - главница по договор за кредит
„Експерт” № ***/05.03.2007 г.; 627.52 лв. - договорна лихва от 30.10.2007 г.
до 18.03.2008 г.; 14.5% договорна лихва от 18.03.2008 г. до изплащането на
вземането, и е осъдена да заплати на В. С. П. 2 500 лв. деловодни разноски по
делото.

Жалбоподателят твърди, че решението е неправилно. Счита за
неправилен извода на съда за незаконосъобразност на образуваното от
„Сосиете Женерал Експресбанк” АД (с универсален правоприемник „Банка
ДСК” ЕАД) изпълнително дело № 95/2008 г. на ЧСИ М. Н. с рег. № *** на
КЧСИ на основание заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК и изпълнителен
лист, издадени по ч.гр.д. № 614 от 2008 г. на ВРС (доколкото по него не е
връчена заповедта за изпълнение), поради което не е прекъснало

погасителната давност за вземането. Навежда доводи за законосъобразно образуване на посоченото изпълнително дело - при спазване изискванията на чл. 426 от ГПК: по редовна молба за образуване и въз основа на редовен от външна страна изпълнителен титул - изпълнителен лист. На следващо място поддържа, че дори да се счете, че невръчването на процесната заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 от ГПК е незаконосъобразно, то тази незаконосъобразност не би могла да се вмени като виновно поведение на вискателя, поради което същият да търпи негативи, а именно да се счете, че образуването на изп.дело № 95/2008 г. само по себе си е незаконосъобразно. Посочва, че доколкото, считано от месец април 2008 г. до прекратяване на изпълнителното дело поради перемпция през месец септември 2021 г. по делото регулярно са постъпвали удръжки от трудовото възнаграждение и от пенсията на длъжника В. П., то същият е могъл да се осведоми за основанието на посочените удръжки и да подаде възражение по чл. 423 от ГПК, като оспори вземането, каквито действия не е предприел. Извежда аргумент, че невръчването на заповед за изпълнение не води до незаконосъобразност на образуването на изпълнително дело, и от разпоредбата на чл. 420, ал. 1 от ГПК - щом оспорването на заповедта не влияе върху законосъобразното протичане на изпълнителния процес, то по аргумент за по-силното основание образуването на изпълнително дело, без връчване на заповедта не е незаконосъобразно. Изтъква, че доколкото по изпълнителното дело са извършвани валидни изпълнителни действия, прекъсващи давността за вземането, то същата не е изтекла - за периода от образуването на изпълнителното дело през месец април 2008 г. до приемането на ТР № 2/26.02.2015 г. по тълк. дело 2/2013г. на ОСГТК на ВКС давност не е текла, а за периода след приемането на тълкувателното решение погасителната давност е била прекъсвана чрез наложения заповест на трудовото възнаграждение и на пенсията на длъжника и с ежемесечните постъпления на суми за периода 2008 г. – месец декември 2018 г.; след прекратяване на изп. дело № 95/2008г. е образувано изп. дело № 1176/2021г. по описа на ЧСИ С. Н. рег. № *** на КЧСИ, по което през 2021 г. е наложен заповест върху трудовото възнаграждение и пенсията на длъжника, което е прекъснало започналата да тече от месец януари 2019 г. нова 5-годишна давност за вземането на банката (преди изтичане на същата); с подаване на исковата молба на 16.12.2021 г., по която е образувано гр.д. № 4453/2021г. на РС-Враца, давността за вземането отново е прекъсната, като по време на съдебното производство същата не е текла. Моли съда да отмени обжалваното решение на Районен съд Враца, като неправилно, като вместо него постанови друго, с което уважи предявеният иск по чл. 422, ал. 1 от ГПК като основателен и доказан, като претендира и направените в двете инстанции разноски.

В срока по чл.263 от ГПК от въззиваемия В. С. П. с ЕГН *****, не е постъпил писмен отговор на въззивната жалба.

С въззивната жалба страните не сочат доказателства и не правят доказателствени искания.

При извършената проверка на редовността и допустимостта на въззивната жалба, настоящият съдебен състав констатира, че същата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в рамките на законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК и срещу обжалваем съдебен акт.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

При извършената проверка по реда на чл. 269 от ГПК, настоящият съдебен състав приема, че обжалваното първоинстанционно решение е валидно - постановено е от законен състав в пределите на правораздавателната му власт и в предвидената от ГПК писмена форма; подписано е и е разбираемо.

Решението е допустимо – произнесено е при наличие на правен интерес от търсената защита и при определен съобразно с принципа на диспозитивното начало предмет на спора.

За да се произнесе по правилността на обжалваното решение, настоящият съдебен състав взе предвид следното:

Въз основа на подадено на 18.03.2008г. от „Сосиете Женерал Експресбанк” АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление ***, заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 ГПК в РС-Враца е образувано ч.гр.д. № 614/2008 г. по описа на съда, по което съдът е издал заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 ГПК № 472 от 24.03.2008г., по силата на която длъжникът В. С. П., ЕГН ***** от гр.Видин, е осъден да заплати на заявителя сумите: 19 036.16 лв. - главница по договор за кредит „Експерт” № ***/ 05.03.2007 г.; 627.52 лв. - договорна лихва от 30.10.2007 г. до 18.03.2008 г.; 14.5% договорна лихва от 18.03.2008 г. до изплащането на вземането, както и 393.27 лв. разноски по делото /държавна такса/. Въз основа на заповедта за изпълнение на 31.03.2008 г. е издаден и изпълнителен лист, който е получен от представител на заявителя на 04.04.2008 г.

Заповедта за изпълнение е връчена на длъжника по делото В. С. П. на 29.10.2021г. от ЧСИ С. Н., рег. № *** в КЧСИ с район на действие ОС-Видин, видно от приложените по делото копия от покана за доброволно изпълнение от 13.10.2021г. и от самата заповед за изпълнение. В срока по чл.414, ал.2 ГПК – на 02.11.2021г., длъжникът е подал възражение по чл.414 ГПК срещу издадената заповед за изпълнение с твърдение, че не дължи изпълнение на вземането на вискателя поради погасяването му по давност. В предвидения в чл. 415, ал. 1 от ГПК едномесечен срок, правоприменика на заявителя „Банка ДСК” АД е предявил установителни иски за съществуване на вземанията си по издадената заповед за изпълнение против длъжника по делото.

С предявените иски с правно основание чл. 422, във вр. с чл. 415 и с чл. 124, ал. 1 ГПК и чл. 86 ЗЗД ищецът „Банка ДСК” АД, ЕИК *** е поискал от съда да признае за установено, че ответникът В. С. П. му дължи сумите по издадената заповед за изпълнение, както и да му присъди разноските,

направени в заповедното и в първоинстанционното производство.

В исковата молба, с която са предявени тези иски, ищецът „Банка ДСК“ АД твърди, че е универсален правопреемник на заявителя в заповедното производство - „Експресбанк“ АД, ЕИК *** /преобразуващо се дружество с предишно наименование „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД/ по силата на извършено вливане, като преобразуването на това дружество е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията под № 20200430152842 на 30.04.2020г. Поддържа, че на 05.03.2007 г. между банката и ответника В. С. П., ЕГН *****, като кредитополучател, е сключен договор за кредит „Експерт“ № ***, по силата на който на кредитополучателя е предоставена заемна сума за придобиване на инвентар /оборудване/, офис техника за професионалната му дейност в размер 20 000 лв. Съгласно сключения на 01.03.2007г. погасителен план към договора за кредит, за погасяване на задължението си кредитополучателят дължи месечна вноска в размер 325.15 лв. за 84 месеца, така крайният срок за погасяване на задължението му е 05.03.2014 г. Посочва, че на основание част II, чл. 38 от договора за кредит поради допусната забава от страна на кредитополучателя в заплащането на пет месечни вноски, банката е обявила кредита за предсрочно изискуем. До кредитополучателя е изпратена покана изх. № 158/21.01.2008г., с която му е предоставен последен седемдневен срок за доброволно погасяване на просрочените задължения преди предприемане на действия по съдебно събиране на вземанията; поканата е получена от кредитополучателя на 25.01.2008г., съгласно приложената обратна разписка за доставка, но плащане на дължимите суми не е последвало. Изтъква, че поради тази причина е подал заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 ГПК за заплащане на дължимите суми и се е снабдил със заповед за изпълнение и изпълнителен лист срещу длъжника за претендираните суми. Твърди също, че въз основа на издадения изпълнителен лист, на 07.04.2008 г. е образувано изпълнително дело № 95/2008 г. по описа на ЧСИ М. Н. с рег. № *** на КЧСИ, с район на действие ОС – Враца, че по негова молба от 22.04.2008г. изпълнението по делото е насочено върху получаваната от длъжника пенсия и по изпълнителното дело са постъпвали и разплащани суми ежесечно в продължение на над 10 години, начинаей от 19.06.2008г. до 10.12.2018г. /видно от приложения изпълнителен лист ведно с алонжите към него за извършените плащания/. Отделно по делото са искани и извършвани редица други изпълнителни действия, прекъсващи погасителната давност на вземането - запори върху трудово възнаграждение, върху банкови сметки, МПС, опис на движими вещи и други. Поддържа, че поради прекратяване на изп. дело № 95/2008г. по описа на ЧСИ М. Н., рег. № ***, на основание настъпила премпция по делото /видно от печата на гърба на изпълнителния лист/, с молба вх. № 15603/14.09.2021г. е образувал ново изпълнително дело срещу длъжника П., което е заведено под № 1176/2021г. по описа на ЧСИ С. Н., рег. № *** на КЧСИ, с район на действие ОС – Видин, за събиране на остатъка от вземането. Посочва, че по негова молба на 13.10.2021г. е наложен

запор върху получаваното трудово възнаграждение от длъжника от работодателя му УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, за което длъжника е уведомен с получената от него на 29.10.2021г. покана за доброволно изпълнение изх. № 16879/13.10.2021г.; работодателят на длъжника е отговорил с уведомление от 25.10.2021г., че признава вземането, върху което е наложен запора. Предвид така предприетите действия за събиране на вземането счита за неоснователно направеното от длъжника възражение за погасяване на вземанията му по давност.

В спрочно подаден отговор ответникът В. С. П., ЕГН *****, чрез процесуалния си представител адвокат И. А. от АК-Видин, е оспорил предявените установителни иски като неоснователни и недоказани. Твърди, че към момента на подаване на исковата молба вземанията на банката са погасени отделно и чрез плащания по изп. дело № 95/2008 г. на ЧСИ М. Н., рег. №*** на КЧСИ, и по давност, както и поради факта, че изпълнителното дело е било образувано против него незаконосъобразно, тъй като не е получил книжата по заповедното производство и не е могъл да упражни процесуалното си право да подаде възражение и да изиска установяване на ликвидността, изискуемостта и действителността на вземанията. Поддържа, че от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение са изминали повече от 14 години, в които ищецът е могъл да събере вземането си и че към днешна дата вземането не съществува поради погасяването му по давност, за което прави възражение за погасяване по давност. Заявява също, че погасителната давност за вземането на ищеца не е спряна или прекъсната чрез плащанията по изпълнителното дело, защото то е образувано незаконно. От друга страна посочва, че не са налице доказателства за настъпила изискуемост на кредита, нито за уведомяването му за предсрочна изискуемост, като оспорва получаването от него на покана с обратна разписка за доставка от 25.01.2008 г. както и оспорва твърдяната от ищеца предсрочна изискуемост на кредита, като се позовава на т.18 на ТР №4/2013 г. от 18.06.2014 г. по тълк.д. № 4/2013 г. на ВКС, ОСГТК. Изтъква също, че ако съдът приеме за дължима някаква част от исковата претенция, лихвата ще следва да се преизчисли от момента на връчване на книжата по заповедното производство, защото няма вина за закъснялото с 14 години надлежно връчване на тези книжа. Моли съда да приеме, че не дължи исковите суми и отхвърли претенцията на банката, като неоснователна и недоказана, като му присъди направените по делото разноски.

Пред първоинстанционния съд са събрани писмени доказателства, изпълнени са съдебно счетоводна и съдебно-почеркова експертизи и е приложен препис от изпълнително дело № 95/2008г. по описа на ЧСИ М. Н., рег. № *** в КЧСИ с район на действие ОС-Враца, които обсъдени поотделно и в тяхната пълнота, дават основание на настоящия съдебен състав да приеме за установена следната фактическа обстановка:

От представения по делото договор за кредит „Експерт“ № ***/05.03.2007г., сключен между „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД, ЕИК

, гр.Варна (чиито универсален правопреемник е ищецът „Банка ДСК“ АД) и В. С. П., ЕГН **, като кредитополучател, се установява, че банката се е задължила да отпусне на кредитополучателя банков кредит за придобиване на инвентар /оборудване/, офис техника за професионалната му дейност в размер 20 000 лв., съгласно погасителен план от 01.03.2007г. Номиналната лихва, съгласно договора е в размер 8,5%, формирана от БЛП на банката, увеличен с надбавка от 2,61 пункта на година; осреднен лихвен процент по кредита 5, 22%; уговорени са наказателни надбавки върху просрочени погасителни вноски: при просрочие до 90 дни три пункта над номиналната лихва по т. 7; при просрочие над 90 дни шест пункта над номиналната лихва по т. 7 и БЛП на банката в размер 5, 89%; такси по кредита – 200 лева. Съгласно приложения към договора за кредит погасителен план от 01.03.2007г. месечната вноска е в размер 325.15 лв. за 84 месеца, лихвения процент е 9, 33%, общият размер на дължимите лихви е 7 313,60 лв. и крайният срок за погасяване на задължението е 05.03.2014 г. В чл.38 от договора страните са уговорили при забава на плащането на цяла или на част от погасителна вноска, продължила повече от три месеца, както и при забава на три поредни вноски, независимо от срока на забавата, цялото остатъчно задължение по договора става предсрочно изискуемо. Договорът и погасителния план са подписани от представител на банката и от кредитополучателя на всяка страница.

По първоинстанционното дело е представена покана за доброволно изпълнение изх. № 158/21.01.2008г. на „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД, адресирана до ответника, с която последният е уведомен, че на основание чл.38 от договора за кредит задължението му по кредита е изцяло предварително изискуемо, тъй като не е платил пет погасителни вноски по кредита и е поканен да погаси задълженията си по процесния договор за кредит в седемдневен срок. Видно от представената на л.13 по делото обратна разписка поканата е връчена на длъжника на 25.01.2008 г.

С оглед оспорването от ответната страна на подписа на кредитополучател, положен в обратната разписка, в първоинстанционното производство е допусната и изслушана съдебно-почеркова експертиза. От заключението на вещото лице по тази експертиза се установява, че подписът за "получател", положен в известието за доставяне от 25.01.2008г., е изпълнен от лицето В. С. П.. В съдебното заседание вещото лице е поддържало заключението си като е поясnil причините, на които може да се дължи вариантността на подписа.

Експертното заключение е изготвено от вещо лице в съответната област на науката, което е висококвалифициран експерт, като не са налице основания за поставяне под съмнение неговата професионална компетентност и добросъвестност. Заключението е пълно, ясно, обосновано и категорично. Същото формално е оспорено в съдебното заседание от ответната страна, като не са изложени никакви аргументи в подкрепа на оспорването. Вещото лице е съобщило всички обективни данни по делото, поради което и съдът

не намира основание да се съмнява в неговата правилност, поради което кредитира заключението.

В представеното на л.14 по делото извлечение от банковата сметка на В. С. П. към 18.03.2008 г. по договора са били просрочени 5 вноски от 30.10.2007г. до 18.03.2008 г. с падеж всяко 30-то число на месеца, като последното плащане е било на 27.06.2007 г. - 288 лв.

Както бе посочено по-горе, кредитора по процесния договор за кредит „Сосиете Женерал Експресбанк” АД се е снабдил със заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 ГПК № 472 от 24.03.2008г. и изпълнителен лист от 31.03.2008 г., издадени по ч.гр.д. № 614/2008 г. по описа на РС-Враца.

От приетото по първоинстанционното дело копие от изпълнително дело № 95/2008 г. по описа на ЧСИ М. Н., рег. №*** на КЧСИ, се установява, че същото е образувано по молба „Сосиете Женерал Експресбанк” АД от 07.04.2008 г. срещу В. С. П. за принудително събиране на сумите по посочения по-горе изпълнителен лист. С молбата възискателят е поискал от съдебния изпълнител да изпрати покана за доброволно изпълнение до длъжника и на основание чл.337 ГПК да насочи изпълнението към което и да е имущество на длъжника, също да извърши проучване на имотното състояние на длъжника и да наложи заповед за извършване на имотното му възнаграждение при неговия работодател Психиатрична болница „Св. Иван Рилски”, гр.София, а с молба от 22.04.2008г. е поискал от съдебния изпълнител да наложи заповед за пенсията на длъжника в РУСО, гр.Видин. Към молбата са приложени оригиналите на заповедта за изпълнение и изпълнителния лист, издадени по ч.гр.д. № 614/2008 г. по описа на РС-Враца.

След образуване на изпълнителното дело съдебният изпълнител е извършил изследване имуществото на длъжника като е изпратил писма до съответните компетентни органи.

На 17.04.2008 г. съдебният изпълнител е изпратил заповедни съобщения до РУСО – Видин и до Психиатрична болница „Св. Иван Рилски”, гр.София, в качеството им на трети задължени лица, с които е наложил заповед съответно върху пенсията и върху трудовото възнаграждение на длъжника В. С. П., получени съответно на 21.04.2008г. и на 22.04.2008г., видно от приложените известия за доставяне. На 23.04.2008 г. и на 16.09.2008г. съдебният изпълнител е изпратил заповедни съобщения до Държавна психиатрична болница за лечение на наркомани и алкохолизъм, гр.София, в качеството му на трето задължено лице, с които е наложил заповед върху трудовото възнаграждение на длъжника В. С. П., получени съответно на 27.04.2008г. и на 23.09.2008г., видно от приложените известия за доставяне. На 17.05.2008 г. съдебният изпълнител е изпратил ново заповедно съобщение до РУСО – Видин, с което е наложил заповед върху пенсията на длъжника В. С. П., което е получено на 20.05.2008г., видно от приложеното известие за доставяне.

Установява се също така от извършените отбелязвания върху гърба на изпълнителния лист и приложените към него алонжи, че в резултат на наложения заповед върху пенсията на длъжника, в периода от 2008г. до 2018г.

ежегодно от ТП на НОИ по сметката на съдебния изпълнител са постъпвали различни суми, които са били изплащани на вискателя. Видно е, от щемпела поставен от ЧСИ на последния лист от алонжа към изпълнителния лист, че последното валидно изпълнително действие е постъпление от наложения заповор върху пенсията на длъжника от 10.12.2018г. В същия щемпел е отразено, че на 02.09.2021 г. изпълнителното дело е прекратено на основание чл. 433, ал.1, т. 8 от ГПК, което се установява и от постановлението на ЧСИ от 19.08.2021г., влязло в сила на 02.09.2021г.

Установява се също и не е спорно по делото, че по изпълнителното дело е била изготвена покана за доброволно изпълнение изх. № 717 от 17.04.2008г., която е изпратена заедно със заповедта за изпълнение, издадена по ч.гр.д. № 614/2008 г. по описа на РС-Враца, до адреса на длъжника В. С. П. в гр.Видин, чрез „Български пощи”АД. Поканата за доброволно изпълнение с приложената заповед за изпълнение е върната в цялост, като на разписката към нея служител на пощенската станция е отбелязъл, че получателят се е преместил на друг адрес. Същото обстоятелство се установява и от приложеното към изпълнителното дело удостоверение от 16.03.2022г. и от приложеното на л.51 по първоинстанционното дело писмо от 08.08.2022г., и двете на ЧСИ М. Н.. По делото няма данни съдебния изпълнител да е предприемал последващи действия за връчване на длъжника на покана за доброволно изпълнение и заповедта за изпълнение, включително и по реда на чл.47 ГПК.

С молба вх. № 15603 от 14.09.2021 г. ищецът „Банка ДСК” АД, като правопреемник на кредитора, е представил изпълнителния лист от 31.03.2008г., издаден по ч.гр.д. № 614/2008 г. по описа на РС-Враца на ЧСИ С. Н. с район на действие ОС Видин и е поискал образуване на ново изпълнително дело /стр.26/ и такова е било образувано на същата дата – изп. дело № 1176/2021г. Видно от представените по първоинстанционното дело удостоверение на ЧСИ С. Н. с район на действие ОС Видин и заповорно съобщение (л.117-118) по молба на вискателя от 29.09.2022г. на същата дата е изпратено заповорно съобщение до НОИ, с което е наложен заповор върху трудовото възнаграждение на длъжника.

За установяване на обстоятелствата по усвояване на заемната сума от ответника-кредитополучател, извършените от него погасявания на кредита и непогасения остатък от него по първоинстанционното дело е представено удостоверение изх. № 10698/21.10.2022г. на ЧСИ М. Н., рег. № *** на КЧСИ (л.112) и е назначена и изпълнена съдебно-счетоводна експертиза. От заключението на вещото лице по изслушаната съдебно-счетоводна експертиза, неоспорено от страните, което съдът кредитира като обективно, пълно и компетентно изготвено, се установява, че съгласно условията на договора за кредит договорената сума от 20 000.00 лв. е усвоена от кредитополучателя на 05.03.2007 г. Според заключението за периода от 05.03.2007 г. до 30.09.2007 г. кредитополучателят е внесъл доброволно следните суми: за главница - 963.84 лв., с която сума са погасени пълният

размер на задълженията за вноса по главницата по погасителен план за периода от м. април 2007 г. до м. август 2007 г. вкл. и със сума та 102.35 лв. частично е погасено задължението за вноса по главницата по погасителен план за м. септември 2007 г.; за договорна лихва - 702.56 лв., с която сума са погасени пълният размер на задълженията за вноса по договорна лихва по погасителен план за периода от м. април 2007 г. до м. август 2007 г. вкл. и със сумата 6.34 лв. частично е погасено задължението за вноса за договорна лихва по погасителен план за м. септември 2007 г. За периода от 30.10.2007 г. до 30.11.2021 г. с принудително изпълнение кредитополучателят е внесъл следните суми: за главница - 9 337.57 лв.; за договорна лихва - 627.52 лв. Датите на вноските, направени доброволно и чрез принудително събиране са посочени в таблица № 1 в заключението. От заключението се установява също, че непогасения размер на задължението на кредитополучателя към датата на подаване на заявлението по чл.417 ГПК - 18.03.2008 г., е както следва: за главница - 19 036.16 лв, представляваща разликата между сумата на усвоения кредит в размер на 20 000.00 лв и изплатената сума за главница за периода от 05.03.2007 г. до 30.09.2007 г. от кредитополучателя с доброволни вноски, сума в размер на 963.84 лв.; за договорна лихва - 627.52 лв, представляваща непогасеното задължение за вноса за договорна лихва частично за м. септември 2007 г. и пълният размер на задълженията за договорна лихва по погасителен план за периода от м.октомври 2007 г. до м. м. януари 2008 г. включително; за наказателна лихва - 163.45 лв - начислена, съгласно т.8 /1/ от договора върху вноските за главница до 18.03.2008 г. Според заключението размерът на непогасеното задължение на кредитополучателя към датата на образуване на изп. дело № 1176/2021г. по описа на ЧСИ С. Н., рег. № *** на КСЧИ на 14.09.2021 г., е както следва: главница - 9 698.59 лв., договорна лихва - 5 982,50 лв. От заключението се установява също, че размерът на обезщетението за забава в размер на законната лихва към 15.12.2021г. - датата, преди датата на подаване на исковата молба в съда, е 27 923.76 лв.; размерът на обезщетението за забава в размер на законната лихва към 20.11.2022г. - датата на изготвяне на заключението, е 29 721.63 лв. Вещото лице е изчислило и състоянието на дълга към момента на изготвяне на заключението в два варианта: 1. първи вариант - след доброволните плащания от ответника: 19 036.16 лв. - непогасена главница по договора до 18.03.2008 г.; 627.52 лв. - договорна лихва за периода от 30.10.2007 г. - до 18.03.2008 г.; 29 721,63 лв. - обезщетение за забава за периода от 18.03.2008 г. до 20.11.2022 г. - датата на изготвяне на заключението; 393.27 лв. - съдебни разноски. 2. втори вариант - след принудителното събиране: 9 698.59 лв. - непогасената главница по договора за периода от 18.03.2008 г. до 14.09 .2021 г.; 25 385.34 лв - обезщетение за забава върху незаплатената главница за периода от 18.03 .2008 г. до 20.11.2022 г. - датата на изготвяне на заключението; 146.00 - съдебни разноски.

Въз основа на така събраните доказателства първоинстанционният съд е

приел, че с възражението против издадената заповед за изпълнение длъжникът може да навежда довод за недължимост поради изтекла към момента погасителна давност. Приел е също, че проведеното от първия съдебен изпълнител изпълнение е компроментирано от невръчването, че предприетите изпълнителни действия не са годни да прекъснат давността и че изпълнителното дело е прекратено 2 години след образуването му, на основание чл.433, ал.1, т.8 от ГПК /настъпила перемцпия, за което не е необходим нарочен акт на съдебния изпълнител/. Приел е, че от този момент, т.е. от април 2010 г., е възможно да тече погасителна давност, че за вземания, установени със заповед за изпълнение, давностният срок е общият 5 годишен и че доколкото едва по второто изпълнително дело са предприети валидни да прекъснат давността изпълнителни действия, то към момента на връчване на заповедта за изпълнение на длъжника е изтекла погасителната давност. По тези съображения районният съд е приел, че предявеният иск следва да бъде отхвърлен, като неоснователен.

Въззивната инстанция споделя крайния извод на районния съд за неоснователност на предявения установителен иск, като излага собствени съображения в тази насока.

При така възприетата фактическа обстановка настоящият съдебен състав прави следните правни изводи:

Правното основание на предявените иски е чл. 422 ГПК вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. и чл. 422 ГПК вр. чл. 86 ЗЗД.

С иска по чл. 422 от ГПК се цели установяване на съществуването на вземане, реализирано по реда на заповедното производство в хипотезите на подадено възражение от страна на длъжника или когато заповедта за изпълнение е връчена на длъжника при условията на чл.47, ал.5 от ГПК или когато съдът е отказал да издаде заповед за изпълнение (чл.415, ал.1 ГПК). В това производство по същество се установява дали вземането съществува и дали е изискуемо. Искът е положително установителен и съгласно разпределяне на доказателствената тежест при условията на пълно и главно доказване ищецът следва да докаже факта, от който произтича вземането му и размера на последното. Целта на предявяването на установителен иск по чл. 422 ГПК е да се установи със сила на присъдено нещо, че ищецът има вземане срещу ответника, като заповедта за изпълнение на паричното задължение и решението по иска по чл. 422 ГПК съставляват двете кумулативни предпоставки за издаването на изпълнителен лист.

За да бъдат уважени предявените установителни иски, ищецът носи тежестта в условията на пълно и главно доказване да установи, че между неговият праводател „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД и В. С. П. е възникнало валидно облигационно правоотношение по договор за кредит „Експерт“ чрез реално предоставяне на определена парична сума на ответника, в качеството му на кредитополучател; поемане на задължение от кредитополучателя за връщане на заетата сума и договорни лихви.

При извършеното оспорване на предявените иски в тежест на

ответника е да докаже недължимост на претендираните суми изцяло или отчасти като установи изпълнение на задълженията си по договора или докаже наличието на правопогасяващи, правоизключващи, правоунищожаващи или правоотлагащи факти.

По делото не е спорно, а и от съвкупната преценка на писмените доказателства съдът намира за установено наличието на валидно облигационно правоотношение между ищеца „Банка ДСК“ АД, като универсален правоприемник на кредитора „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД, и ответника В. С. П.. Процесният договор за кредит е двустранно подписан (съдържа подпис на кредитополучателя на всяка страница, което обстоятелство не е оспорено) и съдържа уговорки за всички съществени елементи на договора за кредит, което налага извода, че е налице валидно възникнала облигационна връзка между страните по договор за кредит. Доказа се по делото и фактът на реално предоставяне на заемната сума на кредитополучателя чрез превеждане на сумата 20 000, 00 лева по банковата сметка на длъжника на 05.02.2007г. /в този смисъл заключението по ССчЕ/. Този факт също не е спорен между страните.

Спорът по делото на първо място е относно настъпилата предсрочна изискуемост на кредита и надлежното уведомяване на длъжника за волеизявлението на кредитора, че е упражнил правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем.

По този въпрос въззивният съд намира следното:

Правото да обяви кредита за предсрочно изискуем е субективно право, установено в полза на кредитора. Приема се, че предсрочната изискуемост, предвидена в чл. 60, ал. 2 от Закона за кредитните институции, представлява изменение на договора, което за разлика от общия принцип по чл. 20а, ал. 2 от ЗЗД, настъпва с волеизявление само на една от страните и при наличие на две предпоставки: обективният факт на неплащането и упражненото от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем. Датата на настъпване на предсрочната изискуемост играе ролята на падеж и представлява различен юридически факт. Във всички случаи обявяването на предсрочната изискуемост предполага изявление на кредитора, че ще счита целия кредит или непогасения остатък от кредита за предсрочно изискуеми. За да може договорното изменение да прояви своето действие, е необходимо длъжника да е уведомен, т. е. изявлението на кредитора да е достигнало до длъжника и това да е установено по безспорен и несъмнен начин. Предсрочната изискуемост има действие от момента на получаване от длъжника на волеизявлението на кредитора, ако към този момент са настъпили обективните факти, обуславящи настъпването ѝ. Този извод се извлича от мотивите към т. 18 на Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. по Тълкувателно дело № 4/2013 на ОСГТК, ВКС, от които може да бъде направен и извод, че предсрочната изискуемост следва да бъде съобщена на длъжника преди депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение в съда.

В настоящия случай са налице и двете предпоставки на настъпване на предсрочната изискуемост на кредита – забава на длъжника в определен съгласно чл. 38 от договора времеви интервал /забава на плащането на цяла или на част от погасителна вноска, продължила повече от три месеца, както и при забава на три поредни вноски, независимо от срока на забавата/ и упражнено от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем, направено с покана, надлежно връчена на кредитополучателя.

Видно от представения договор за кредит № ***/05.03.2007г. и погасителния план към него от 01.03.2007г. предоставената в заем сума е следвало да бъде погасена на 84 месечни вноски, всяка по 325. 15 лв., като крайният срок за погасяване на задължението е 05.03.2014 г. - падежа на последната вноска. По делото е установено от съдебно-счетоводната експертиза и не се оспорва, че ответникът-кредитополучател е бил в забава – погасил е изцяло пет вноски, шестата (на 30.09.2007г.) е погасил частично, след което е преустановил плащанията.

При установеното изпълнение от страна на длъжника да погасява в срок задълженията си по договора за кредит, с покана за доброволно изпълнение изх. № 158/21.01.2008г., връчена лично на длъжника на 25.01.2008 г., кредитът е обявен за изцяло предсрочно изискуем. Налага се извода, че кредитополучателят е надлежно уведомен за настъпилата предсрочна изискуемост, поради което същата е породила действие преди депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК в съда на 18.03.2008 г.

С оглед изложеното неоснователно е възражението на ответника, че не е надлежно уведомен за настъпилата предсрочна изискуемост. Но дори и да бъде споделено това възражение, в случая следва да бъдат съобразени задължителните указания, дадени с т.1 на Тълкувателно решение № 8 от 02.04.2019 г., постановено по тълкувателно дело № 8/2017 г. на ОСГТК на ВКС, а именно, че е допустимо предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост да бъде уважен само за вноските с настъпил падеж, ако предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ. В случая крайният срок на издължаване на кредита е бил 05.03.2014 г., поради което към момента на предявяване на установителните иски – 16.12.2021г. и към датата на приключване на устните прения, всички вноски по кредита са били с настъпил падеж.

Спорът по делото на следващо място е относно погасяване на вземането на банката поради погасителна давност, обусловено от твърдението на ответника за незаконосъобразно образуване на изпълнително дело № 95/2008 г. по описа на ЧСИ М. Н., рег. № *** на КЧСИ, поради което плащанията по това дело не са спрели или прекъснали теченето на давностния срок.

При разрешаването на този въпрос следва да бъдат съобразени задължителните разяснения, дадени в задължителните за съдилищата

тълкувателни решения.

В Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК, е прието, че в производството по чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК, съществуването на вземането по издадена заповед за изпълнение се установява към момента на приключване на съдебното дирене в исковия процес, като в това производство нормата на чл. 235, ал. 3 ГПК намира приложение по отношение на фактите, настъпили след подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, с изключение на факта на удовлетворяване на вземането чрез осъществено принудително събиране на сумите по издадения изпълнителен лист въз основа на разпореждането за незабавно изпълнение чл. 418, ал. 1 ГПК в образувания изпълнителен процес /т. 9., т.11в. и т.13./, както и че в това производство е допустимо релевирането на правопогасяващи възражения, чийто ефект е настъпил както преди подаване на заявлението, така и след депозиране на заявлението и до приключване на съдебното дирене в исковото производство, каквото е и възражението за погасителна давност /т.11в./.

С оглед изложеното направеното от ответника в първоинстанционното производство възражение за изтекла погасителна давност за вземането е допустимо и следва да бъде разгледано по същество.

По въпроса прекъсва ли се давността с образуване на изпълнително дело и тече ли тя докато трае изпълнителния процес следва да бъдат съобразени както постановките на Постановление № 3/18.11.1980 г. по гр. дело № 3/80 г. на Пленума на ВС, така и тези на Тълкувателно решение от 26.06.2015 г. по тълкувателно дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, както и на Тълкувателно решение № 3 от 28.03.2023 г. на ВКС по т. д. № 3/2020 г., ОСГТК, и трите имащи задължителен характер за прилагане от съдилищата. При съобразяване на същите, съдът приема, че от датата на образуване на изпълнително дело № 95/2008 г. по описа на ЧСИ М. Н., рег. № *** на КЧСИ до приемането на ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС действащо е било ППВС № 3/18.11.1980 г., според което образуването на изпълнителното дело прекъсва започналата да тече от датата на изискуемостта на вземанията погасителна давност и по време на изпълнителния процес давност не тече, а след датата на постановяване на ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС и съобразно разрешенията дадени в самото ТР, давността може да тече и по време на изпълнителния процес, но се прекъсва с предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ.

Доколкото изпълнителното производство по изпълнително дело № 95/2008 г. по описа на ЧСИ М. Н., рег. № *** на КЧСИ е образувано при действието на ППВС № 3/18.11.1980 г., именно задължителното тълкуване на чл. 116 от ЗЗД дадено с него е било приложимо в отношенията между страните и съдебния изпълнител до последващата му отмяна с тълкувателното решение от 26.06.2015 г. С оглед даденото разрешение в цитираното постановление погасителната давност се прекъсва с

предприемане на действия за принудително изпълнение, а докато трае изпълнителното производство същата се спира.

Установява се, че процесното изпълнително производство е образувано законосъобразно въз основа на подадена молба от вискателя „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД и представен от него изпълнителен лист, издаден по ч.гр. д. № 614/2008 г. по описа на РС - Враца – по реда на чл. 417, т. 2 ГПК. С молбата за образуване на изпълнително производство срещу длъжника В. С. П. на основание чл. 426, ал. 2 ГПК вискателят е посочил изпълнителния способ – налагане на изпълнителен заповед върху трудовото възнаграждение на длъжника при работодателя му.

Безспорно е също по делото, че на длъжника В. С. П. не е била надлежно връчена, съгласно изискванията на чл.428, ал.1 ГПК, нито лично, нито по реда на чл.47 ГПК, покана за доброволно изпълнение с приложена към нея заповед за изпълнение, издадена по ч.гр.д. № 614/2008 г. по описа на РС-Враца. Не може да бъде споделено възражението на ответника, че поради невръчване на покана за доброволно изпълнение и на заповедта за изпълнение, то изпълнителното дело срещу него е незаконосъобразно образувано. Съгласно чл. 426, ал. 1 от ГПК изпълнението започва по молба на вискателя въз основа на представения изпълнителен лист, поради което последващи образуването на изпълнението процесуални нарушения не могат да доведат до пълното му анулиране, респ. до отпадане на валидността му.

Невръчването на покана за доброволно изпълнение на длъжника обаче не е правно ирелевантно за предприетите по изпълнителното дело принудителни действия. Съгласно чл. 428, ал. 2, изр. 1 ГПК поканата за доброволно изпълнение съдържа предупреждение към длъжника, че ако не последва доброволно изпълнение в 2-седмичния срок от получаването ѝ, съдебният изпълнител "ще пристъпи към принудително изпълнение". Следователно надлежното връчване на поканата за доброволно изпълнение и на приложената към нея заповед за изпълнение на длъжника и липсата на изпълнение в 2-седмичния срок за доброволно удовлетворяване на изпълняемото право, по арг. от чл. 428, ал. 2, изр. 1 ГПК, е предпоставка за надлежно предприемане и извършване на законосъобразни процесуални действия по принудителното изпълнение.

Следва да се изтъкне, че редовността на действията по връчване на поканата за доброволно изпълнение и заповедта за изпълнение осигурява процесуалната законосъобразност на последващите действия на принудително изпълнение. Надлежното уведомяване на длъжника за задължението му с предоставяне на възможност за доброволно изпълнение в законоустановения двуседмичен срок е процесуална гаранция за правото на защита срещу изпълнението – да бъде уведомен за наложените запови и възбрани, да се запознае с подлежащия на изпълнение акт, да упражни своевременно процесуалните си права на защита срещу издадената заповед за изпълнение (чл. 419, чл. 420, чл. 423 ГПК), а и да изпълни доброволно в двуседмичния срок по чл. 428, ал. 1 ГПК, с което да възпрепятства

принудителното изпълнение. В този смисъл е и практиката на ВКС - Решение № 118 от 18.07.2019 г. на ВКС по гр. д. № 706/2019 г., III г. о., ГК, Решение № 41 от 8.05.2019 г. на ВКС по гр. д. № 4863/2018 г., III г. о., ГК, Решение № 50188 от 10.11.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2453/2022 г., III г. о., Решение № 333 от 2.03.2016 г. на ВКС по гр. д. № 4353/2015 г., III г. о., ГК, Решение № 228 от 12.12.2019 г. на ВКС по гр. д. № 3047/2019 г., III г. о., Решение № 60243 от 14.12.2021 г. на ВКС по гр. д. № 3863/2021 г., III г. о., Решение № 43 от 6.03.2020 г. на ВКС по гр. д. № 4586/2019 г., IV г. о., ГК. Следователно, при нередовно връчени покана и заповед за изпълнение всички последващи действия по принудителното изпълнение се явяват незаконосъобразни – до момента, до който тези актове не бъдат връчени надлежно на длъжника.

Няма пречка едновременно с поканата за доброволно изпълнение да се извършат изпълнителни действия по налагане на "запор" или "възбрана" върху длъжниково имущество, както в случая запор върху пенсията и трудовото възнаграждение на длъжника, но в срока за доброволно изпълнение последният може да упражни свои права – да възрази, да изпълни задължението и др., които в случая са ограничени. По смисъла на чл. 428, ал. 2 ГПК в хипотезата на събрани чрез запор суми, пристъпването към принудително изпълнение след изтичане на срока за доброволно изпълнение се изразява в извършването на превод на сумите към вискателя при наличието на законовите условия за това. В този смисъл всички наложени до този момент запори и възбрани притежават единствено обезпечително действие.

В настоящия случай, след като връчването на поканата за доброволно изпълнение и на приложената към нея заповед за изпълнение на длъжника не е било надлежно, то съдебният изпълнител не е имал правото да извършва действия по принудителното изпълнение – арг. чл. 428, ал. 2 ГПК, вкл. и да изплаща събраните суми по наложения при изпращането на поканата запор на пенсията на длъжника – до момента, докато не бъде надлежно осъществена процедурата по редовното връчване на поканата и заповедта за изпълнение. Следователно, извършените от съдебния изпълнител действия по принудителното изпълнение – изплащането на вискателя на постъпващите от ТП на НОИ вследствие на наложения запор на пенсията на длъжника суми в периода от 2008г. до 2018г., се явяват незаконосъобразни, тъй като до прекратяване на изпълнителното дело тези актове не са били връчени надлежно на длъжника. А след като тези изпълнителни действия са незаконосъобразни, те не са могли да породят правните последици, които законът свързва с тяхното извършване.

Доколкото изпълнителното производство по изпълнително дело № 95/2008 г. по описа на ЧСИ М. Н., рег. № *** на КЧСИ е образувано при действието на ППВС № 3/18.11.1980 г., именно задължителното тълкуване на чл. 116 от ЗЗД дадено с него е било приложимо в отношенията между страните и съдебния изпълнител до последващата му отмяна с тълкувателното решение от 26.06.2015 г. С оглед даденото разрешение в

цитираното постановление погасителната давност се прекъсва с предприемане на действия за принудително изпълнение, а докато трае изпълнителното производство същата се спира. От горното следва, че с подаването на молбата от 07.04.2008 г. вискателят „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД е прекъснал теченето на давностния срок, като същият е спрял до постановяването на ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС, с т. 10 на което е обявено, че предходното постановление е изгубило действие, респ. до прекратяване на изпълнителното дело, ако е преди този срок, респективно от тази дата започва да тече давност по материалното правоотношение.

Съдът намира, че в периода от образуване на изпълнително дело № 95/2008 г. по описа на ЧСИ М. Н., рег. № *** на КЧСИ до 26.06.2015 г. - датата на постановяване на ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, не са извършени никакви валидни изпълнителни действия, тъй като, както бе посочено по-горе, връчването на поканата за доброволно изпълнение и на приложената към нея заповед за изпълнение на длъжника по делото не е било надлежно, поради което, съгласно приложимото към този период ППВС № 3/1980 г. погасителна давност не е текла докато трае изпълнителният процес, т.е. погасителна давност е могла да започне да тече от 26.06.2015 г.

Доколкото вземането е установено със заповед за изпълнение, съгласно разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, новата погасителна давност за принудителното удовлетворяване на изпълняемото право в случая е петгодишна. В този смисъл е и съдебната практика – Решение № 37/24.02.2021 по дело № 1747/2020 г. на ВКС, ГК, IV г.о.

Следователно, предвид липсата на релевантни изпълнителни действия, новата погасителна давност за принудителното удовлетворяване на изпълняемото право в случая е започнала да тече от 26.06.2015 г. и е изтекла на 26.06.2020 г. и считано от тази дата е погасена възможността претендираните суми да се събират принудително.

Образуването на 14.09.2021г. по молба на ищцовото дружество „Банка ДСК“ АД изпълнително дело № 1176/2021г. по описа на ЧСИ С. Н., рег. № ***, с район на действие Окръжен съд – гр.Видин, въз основа на същия изпълнителен лист от 31.03.2008г. по ч.гр.д. № 614/2008 г. по описа на РС – Враца, и предприетите след това изпълнителни действия - налагането на запор върху пенсията на длъжника, са действия за събиране на вземане, което не може да се събира принудително, поради изтекъл давностен срок.

Длъжникът по изпълнителното дело се е позовал на действието на погасителната давност в настоящото производство чрез направено възражение за изтекла давност, поради което погасителната давност е произвела своето правно действие.

С оглед изложеното, доколкото се доказва в процеса, че претендираните от ищеца вземания, предмет на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 ГПК № 472 от 24.03.2008г., издадена по ч.гр.д. № 614/2008 г. по

описа на РС-Враца, са погасени по давност, предявеният положителен установителен иск с правно основание чл.422, ал.1 във връзка с чл.415, ал.1 и чл.124 от ГПК се явява недоказан и като такъв следва да бъде отхвърлен изцяло като неоснователен.

Като е достигнал до същите правни изводи районния съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва да бъде потвърдено.

Вземайки предвид изложеното, въззивният съдебен състав намира подадената въззивна жалба за неоснователна.

С оглед резултата от обжалването, на основание чл. 273, във вр. с чл. 78, ал. 3 от ГПК, въззиваемата страна има право на разноски, но същата не е претендирала такива и не е представила доказателства за направата им, поради което разноски не следва да ѝ се присъждат.

Водим от горното, на основание чл.272 ГПК, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 101/20.02.2023г., постановено по гр.д. № 4453/2021г. на Районен съд - гр.Враца.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването на препис от него на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____